

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323200916
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323200916.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. D. XXXX, zastúpená: Sidor a partneri, s. r. o., IČO 52 635 970, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO 47 234 679, so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 35Csp/29/2023-89 zo dňa 21. júna 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 500,- Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 3 ods. 5, § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobkyňa dňa 7.3.2014 uzavrela so žalovaným Úverovú zmluvu č. 4403021816, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 84 mesačných splátkach po 147,99 eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 27,01 % a RPMN 31 % (priemerná RPMN 18,87 %). Celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa žalovanému vrátiť, bola 11.311,44 eur. Žalobkyňa si žalobou podanou dňa 11.2.2019 proti žalovanému na tamojšom súde uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.027,39 eur spolu s úrokom z omeškania, v ktorej uviedla, že Úverová zmluva č. 4403021816 neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, pričom absencia alebo nesúlad týchto náležitostí so zákonom spôsobuje sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Tamojší súd rozsudkom č. k. 28Csp/31/2019-291 zo dňa 11.1.2022 žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.027,39 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd v konaní preskúmal zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4403021816 uzavretú medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom a dospel k záveru, že táto neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) a

j) zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. úrokovú sadzbu a údaj o RPMN, v dôsledku čoho bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko ich neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Súd ďalej v rámci prieskumnej činnosti zistil, že v zmysle ustanovenia § 53c Občianskeho zákonníka nebolo v úverovej zmluve platne dohodnuté ani poisťné. Rovnako súd zistil, že poplatok za odklad splatnosti splátok je fakticky len snahou žalovaného - veriteľa o umelé a skryté navýšenie odmeny - úroku za poskytnutý úver. Voči rozsudku bolo zo strany žalovaného podané odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave, ktorý svojím rozhodnutím č. k. 26CoCsp/17/2022-358 zo dňa 18.1.2023 napadnutý rozsudok prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 28Csp/31/2019 bolo preukázané hrubé porušenie povinností žalovaného ako veriteľa, keď napriek tomu, že dlhé roky vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania úverov, obchádzaním zákona a konaním v rozpore s dobrými mravmi, neuvádzaním pravdivých a úplných informácií uviedol spotrebiteľku do omylu a na jej úkor sa bezdôvodne obohatil v rozsahu sumy 4.027,39 eur priznanej právoplatným súdnym rozhodnutím. Žalobkyňa si v spore svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia úspešne uplatnila dovodiac, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bezúročný a bez poplatkov. Právoplatnosťou rozsudku v konaní sp. zn. 28Csp/31/2019 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Tento záver zodpovedá aj názoru vyslovenému Najvyšším súdom SR v rozsudku zo dňa 30.1.2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017 (uvedený v bode 4 odôvodnenia predmetného rozsudku) a s ktorým názorom sa súd prvej inštancie plne stotožnil. Žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru inkasoval od žalobkyne plnenia, na ktoré nemal nárok, a to v sume 4.027,39 eur. Takéto konanie nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Okrem zrejmej zásahu do majetkových práv bola žalobkyňa nedôvodne vystavená stresu a stavu právnej neistoty, v dôsledku odmietavého postoja žalovaného bola nútená iniciovať súdne konanie na obranu svojich práv. Tieto skutočnosti súd prvej inštancie zohľadnil pri stanovovaní výšky finančného zadosťučinenia. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy konal v rozpore so zákonom a v rozpore s dobrými mravmi, od žalobkyni požadoval a aj prijal neoprávnenú odplatu za úver, pričom tento závadný stav trval od uzavretia zmluvy (7.3.2014) až do právoplatného rozhodnutia súdu (30.1.2023), teda takmer 9 rokov. Po posúdení týchto kritérií dospel súd prvej inštancie k záveru, že suma 500 eur predstavuje primeranú náhradu na vyváženie ujmy spôsobenej žalobkyni konaním žalovaného, je satisfakciou za stav, ktorý musela trpieť a je aj sankciou spôsobilou odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. Uvedená suma predstavuje takmer 8 % odplaty pôvodne (nedôvodne) požadovanej žalovaným na základe úverovej zmluvy a ani nie 13 % neoprávneného majetkového prospechu získaného žalovaným na úkor žalobkyne. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe ako dôvodnej v plnom rozsahu vyhovel.

5. Súd prvej inštancie žalobkyni ako plne úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní žalovaný uviedol, že predmetom konania vedeného pod sp. zn. 28Csp/31/2019 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktorom rozhodol konajúci súd vydaním rozsudku, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností. Žalobkyňa vo svojej žalobe neuviedla, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobkyne ako spotrebiteľa poškodiť. Žalobkyni žiadna ujma reálne nevznikla, splácala len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazala. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobkyni sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre ňu výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítala. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Pokiaľ aj súd v predchádzajúcom rozsudku vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, žalobkyni mohla potenciálne vzniknúť len ujma za zaplatené úroky, avšak táto ujma jej už bola nahradená plnením na základe rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 28Csp/31/2019. Je nedôvodné a neadekvátne zamieňať inštitút bezdôvodného obohatenia s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia. Pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia, by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Nedodržanie náležitostí úverovej zmluvy

by v princípe znamenalo, že by bol žalovaný postihnutý dvakrát – vydaním bezdôvodného obohatenia a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobkyňa v súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia uplatňuje z úverovej zmluvy, je nevyhnutným uvedomiť si, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru bola oboznámená, taktiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. S celým týmto procesom žalobkyňa ako klient vedome a dobrovoľne súhlasila podpisom úverovej zmluvy. Následne je pre žalovaného nepochopiteľné, aby výhodu v rýchlom získaní finančných prostriedkov, ktorú jej žalovaný poskytol, pretočil na "ujmu", resp. "hrozbu ujmy", za ktorú požaduje primerané finančné zadosťučinenie. V danom prípade žalobkyni žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobkyňa doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala, v čom pociťovala porušenie svojich práv, aké to malo pre ňu dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia v hodnote 500 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení žalobkyňa uviedla, že žalovaný je odborne spôsobilou osobou, ktorá na nebankovom trhu pôsobí viac ako 10 rokov a je mu známa rozsiahla rozhodovacia súdna prax, ktorá opakovane označila produkty žalovaného za vadné z dôvodu nesprávnosti, resp. absencie kľúčových informácií o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný v odvolaní nijakým spôsobom nerefektuje na odôvodnenie rozhodnutia a javí sa, že podaným odvolaním vyjadruje len nespokojnosť s výsledkom konania. V podstate prezentuje rovnaké úvahy a predkladá rovnaké argumenty, ako boli predmetom prvoinštančného konania, pričom podľa názoru žalobkyne sa súd prvej inštancie právne relevantným spôsobom so všetkými námietkami žalovaného vysporiadal. Je výlučne chybou žalovaného, že napriek jeho dlhoročným skúsenostiam, opakovaným poučeniam zo sporových konaní vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, nepredkladá spotrebiteľom formulárové produkty s právne súladným obsahom (čo dokonca označuje za výhodu pre spotrebiteľa) a v prípade, že sa spotrebiteľ mobilizuje (čo je skôr výnimočným javom s prihliadnutím na pomer žalovaným uzatváraných tisícov zmlúv totožného produktu), ospravedlňuje svoje zlyhanie tak, že by predsa nemalo zmysel pre veriteľa nedodržať všetky zákonné náležitosti. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný porušil práva žalobkyne, v dôsledku čoho žalobkyni nevznikla len ujma majetková, rovnako i nemajetková ujma. Žalobkyňa musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor, aby chránila svoje majetkové práva proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom. Žalobkyňa sa ako spotrebiteľ pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesla benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ – žalovaný sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobkyni, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť a i privodilo ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru, teda k strate finančných prostriedkov žalobkyne. Žalobkyňa bola nútená v dôsledku konania žalovaného domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška žalobkyňou požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobkyni a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušenia spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia 500 eur je plne opodstatnená. Nie bez právneho významu je tiež to, že z rozsiahlej rozhodovacej praxe vyplýva, že žalovaný sa voči spotrebiteľom dopúšťa recidívy pokiaľ ide o porušovanie práv spotrebiteľov, o ktorej má žalovaný nepochybne i vedomosť, ako aj o mnohopočetnej rozhodovacej praxi slovenských súdov o vadnosti

svojich produktov, v dôsledku čoho sú tieto opakované súdmi stabilne vyhlasované za bezúročné a bez poplatkov, prípadne obsahujú vo výroku rozhodnutia určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Žalovaný zneužíva svoje silnejšie postavenie vo vzťahu k spotrebiteľovi. Dodávateľ aj napriek už v minulosti opakovaných záverom súdov o jeho nezákonnom postupe stále nevie alebo nechce sa poučiť a toto svoje nezákonné konanie voči spotrebiteľovi stále opakuje, v ktorom dôsledku skoršia judikatúra už prestala plniť svoju preventívnu a prevýchovnú funkciu. Je potom na mieste, aby aj dodávateľ pocítil ujmu i vo svojej majetkovej sfére v príčinnej súvislosti s jeho opakujúcimi sa nezákonnými postupmi tak, ako túto ujmu, a to aj opakovane vo svojej majetkovej sfére pociťuje spotrebiteľ, keď poskytuje dodávateľovi plnenia na ktoré dodávateľ nemá zákonný nárok, a to s vedomím dodávateľa. Žalobkyňa má za to, že boli riadne argumentované a preukázané všetky podmienky pre priznanie sumy požadovaného primeraného zadosťučinenia. Žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správny.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania je požiadavka na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 eur.

10. Žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku.

11. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v odvolaní, ktorými je viazaný. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne správne posúdil.

14. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdených nárokov, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatnených nárokov, výsledky dokazovania jednotliv

i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

15. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku ktorých dospel k záveru, že žaloba o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je dôvodná.

16. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel dôvodiac, že v súdenom spore boli splnené podmienky na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie a žalobkyňou požadovaná suma 500 eur predstavuje primeranú náhradu na vyváženie ujmy spôsobenej jej konaním žalovaného. Žalovaný v odvolaní namietal, že v konaní nebolo preukázané žalobkyňou úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, vznik ujmy žalobkyni, z preskúmaného rozsudku nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali výšku priznaného finančného zadosťučinenia a jediným poškodeným po takomto súdnom rozhodnutí zostane len samotný veriteľ.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

18. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 Civilného sporového poriadku. Ak aj žalovaný v odvolaní poukazuje na nesprávne skutkové zistenia, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa ustanovenia § 383 Civilného sporového poriadku viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

19. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“) spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Zákon o ochrane spotrebiteľa v citovanom ustanovení priamo zakotvuje, že ten spotrebiteľ, ktorý bol na súde úspešný voči dodávateľovi za porušenie jeho práv alebo povinností, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Vo vzťahu k výške tohto finančného zadosťučinenia zákon nestanovuje žiadne špeciálne podmienky okrem toho, že musí byť primerané. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje akúsi náhradu morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, kedy spotrebiteľ musel trpieť, keďže vrátením neoprávnene zaplatených peňažných prostriedkov sa všetko nezhojilo. Primeranosť je nevyhnutné odôvodniť čo do základu a výšky a voľná úvaha súdu v tomto smere musí byť preskúmateľná. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia bude mať vplyv rozsah a intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, keď na jeho strane v súvislosti s konaním dodávateľa môžu vzniknúť spotrebiteľovi nepriaznivé ekonomické dôsledky, vzniknuté bezdôvodné obohatenie môže mať negatívny dopad na ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb spotrebiteľa a jeho rodiny, môže u spotrebiteľa vyvolať stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadosťučinenia je potom nevyhnutné zohľadniť intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodne požadovanej sumy

dodávateľom, dĺžku trvania závadného stavu a spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne následky v živote spotrebiteľa.

21. Odvolací súd v danej veci poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, v ktorom rozsudku je uvedený: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“

22. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uvádza, že spotrebiteľské práva žalobkyne neboli žiadnym spôsobom porušené, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie (ods. 15. rozsudku súdu prvej inštancie), že hrubé porušenie povinností žalovaného ako veriteľa spočívalo v nedodržaní predpisov o ochrane spotrebiteľa. Inak by totiž nevznikol žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vyhovenie žalobe žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 28Csp/31/2019, v ktorom konaní bola žalobkyňa úspešná voči žalovanému a žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.027,39 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, keď spotrebiteľský úver bol pre porušenie zákona považovaný za bezúročný a bez poplatkov, je nevyhnutné považovať za úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv a povinností ustanovených zákonmi na ochranu spotrebiteľa v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa.

23. K tvrdenej potrebe kumulácie porušenia práv a povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a zároveň aj osobitnými predpismi, odvolací súd konštatuje, že citované ustanovenie nevyžaduje kumuláciu viacnásobného porušenia noriem na ochranu spotrebiteľa (norma neobsahuje žiadne slovné spojenie „a súčasne“, či „a zároveň“), keď i z judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 označený v odseku 21.) je zrejmé, že na vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje vo všeobecnosti porušenie práva na ochranu spotrebiteľa bez potreby, aby toto konkrétne porušenie bolo deklarované vo výroku rozhodnutia (so súdnym judikovaním konkrétneho nároku zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia a pod.). Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa.

24. Pokiaľ žalovaný zdôrazňuje, že žiadna škoda žalobkyni ako spotrebiteľke nevznikla, naopak získala výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, treba zdôrazniť správny záver súdu prvej inštancie, že pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie nie je potrebné, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde. Odvolací súd

zdôrazňuje, že je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (znova aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 označený v odseku 21.). V danom prípade ale porušenie spotrebiteľského práva žalovaným priamo spôsobilo ujmu žalobkyni spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, teda v strate peňažných prostriedkov v nemalej výške v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia 4.027,39 eur, po dobu niekoľko rokov až do vydania bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobkyni.

25. Uplatnenie, resp. priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa, nie je vylúčené vtedy, ak súd predtým uloží veriteľovi povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie spotrebiteľovi, ide totiž o nároky, ktoré sú na sebe nezávislé, vychádzajúce z odlišných špecifických zákonných ustanovení, pričom ich kumulácia nie je ničím vylúčená. Spotrebiteľovi vzniká nárok v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa nezávisle od akýchkoľvek predtým získaných plnení od veriteľa. Tým, že podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie je predchádzajúce úspešné uplatnenie porušenia spotrebiteľských práv alebo povinností, zákonodarca nepochybne počítal s tým, že spotrebiteľovi môže byť ako následok ich porušenia priznaných voči veriteľovi niekoľko plnení. Žalovaný, ktorý porušil spotrebiteľské právo, musí znášať riziko multiplikačného žalobného efektu.

26. Keďže, ako už bolo uvedené vyššie, aplikované ustanovenie nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nebolo ani potrebné, aby sa žalobkyňa vyjadrovala, aká ujma jej vznikla, ako to nesprávne namieta žalovaný v odvolaní.

27. Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že žalobkyňa si bola vedomá podmienok poskytnutého úveru a s celým procesom dobrovoľne súhlasila podpisom úverovej zmluvy, odvolací súd konštatuje, že bolo zákonnou povinnosťou žalovaného predložiť žalobkyni na podpis úverovú zmluvu v súlade s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa, čo žalovaný porušil vychádzajúc z výsledku konania vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 28Csp/31/2019.

28. K otázke výšky finančného zadosťučinenia, ktorá je na úvahe súdu, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie preskúmaného rozsudku (ods. 16. rozsudku súdu prvej inštancie), s ktorým odôvodnením výšky priznaného finančného zadosťučinenia sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia a vychádzajúc zo skutkových okolností daného prípadu správne ustálil, že primeranou sumou je suma 500 eur s prihliadnutím na výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného 4.027,39 eur, ako i na dĺžku trvania závadného stavu (cca 9 rokov), keď dosahuje iba 12,41 % z bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na úkor žalobkyne. Porušenie povinností žalovaného veriteľa malo za následok obmedzenie komfortu žalobkyne vo viacerých oblastiach života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyni neoprávnenými platbami v prospech žalovaného dlhodobo vznikalo (cca 9 rokov). Nemohlo zostať bez zohľadnenia ani, že bezdôvodné obohatenie nedôvodne získané žalovaným na úkor žalobkyne (4.027,39 eur) presahovalo istinu úveru. Odvolací súd má za to, že priznaná výška finančného zadosťučinenia bude dostatočne plniť sankčnú a odradzovaciu funkciu, keď satisfakcia bola žalobkyni čiastočne poskytnutá už predchádzajúcim rozhodnutím, ktorým došlo aj k reparácii jej majetkovej ujmy. Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v ostatných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR. Súčasne je odvolací súd toho názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur nepredstavuje neopodstatnené finančné obohacovanie sa žalobkyne pri zohľadnení všetkých krokov, ktoré musela žalobkyňa podniknúť, aby úspešne uplatnila svoje práva.

29. Rozsudok súdu prvej inštancie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s podanou žalobou. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, zistený po náležite vykonanom dokazovaní a vysporiadal sa aj so všetkými pre vec rozhodujúcimi argumentmi strán. Pritom sa odvolal na konkrétne právne predpisy, ktoré správne aplikoval na prejednávany spor. Zo zisteného skutkového stavu teda vyvodil správny právny záver o preukázaní nároku žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Pokiaľ žalovaný zotrváva na názoroch, ktoré sú odlišné (iné) od skutkových záveroch a právneho posúdenia vecí konajúcim súdom, polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vyslovených skutkových zistení a

právných záverov pre nezohľadnenie argumentácie strany sporu, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch.

30. Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil skutkové, ani právne vady napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

31. Odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku nie sú naplnené.

32. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania žalovaný v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie i proti tomuto výroku, avšak neuviedol žiadne odvolacie dôvody. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej za vecne správny a žalovaný žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúcich z tzv. zásady úspechu nespochybnil (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti), nie je jeho odvolacia námietka opodstatnená.

34. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok, ktorým súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, je vecne správny. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil.

35. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).